

Önsöz

Son yıllarda toplumlar ve devletler gittikçe artan ölçüde sağlığa önem vermeye başladı. Bu anlayışın bir sonucu olarak sağlık hizmetlerine olan talep de arttı. Talebin artması, devletler açısından bu talebin maliyetini karşılama sorununu da gündeme getirdi. Ek maliyetler karşısında iki çözüm yolu vardı: ya finanse edilmesi ya da kısıtlanması gerekiyordu. Özellikle gelişmiş ülkelerde genel olarak, her iki çözüm de bir arada kullanıldı. Nüfusun büyümesi ve yaşlanması, ilaç çeşitliliğindeki artış ve toplumsal beklentilerdeki değişiklikler önleme, tedavi ve yaşlı bakımı gibi hizmetlerin bütçe içindeki yükünü artırdı.

Bütün bunların sonucu olarak birçok hükümet, sağlık hizmetlerinin getirdiği finansal yükü özel sektör ve hastalar ile paylaşmaya başladı. Ancak bu durum, hastaların ilaca ulaşmasını zorlaştıran bir işlev gördü. İlaç fiyatlarındaki artışlar, patent, veri koruma, veri imtiyazı gibi düzenlemeler; özel sektör ile ilaç alıcısını karşı karşıya getirdi.

İlacın ulaşılabilir olması için devletlerin aldığı önlemler de son dönemde çeşitlenmeye başladı. Promosyon harcamalarını, kar oranlarını sınırlandırmak gibi önlemler pek çok ülkede tek başına ya da başka birçok önlemlerle beraber kullanılır hale geldi.

Herkesin sağlığa ve sağlık hizmetlerine eşit ulaşma hakkının olduğu, sağlık hizmetlerinin kalitesinin yüksek olduğu, dayanışma üzerine kurulu, ve tüm toplumun katılımına açık olarak yapılandırılmış bir sağlık sistemi, insanın en temel hakkıdır. Bu anlayış temelinde, sağlık harcamalarını kısmak değil, rasyonel hale getirmek için harcanan çabaya ortak olmak anlayışı ile, maliyet-etkililik önlemlerinin tartışıldığı bu kitabı yayına hazırlamayı uygun bulduk.

Umarız siz de kitapta sunulan bilgilerden bizim yararlandığımız kadar yararlanırsınız.